

Omvendt bør Lovgivningen ogsaa indeholde Hjemmel for Rettighedsfortabelse, naar de nævnte Hensyn kræver det. En ikke uvigtig Gruppe af Tilfælde, hvor der bør være Adgang til Rettighedsfrakendelse, og som kan samles under een fælles Regel, er saadanne, hvor *en Lovovertrædelse er begaaet i Udøvelse af Kald eller Erhverv*, og den efter sin Beskaffenhed viser, at Vedkommende er uskikket eller uværdig til Kaldet eller Erhvervet. Straffelovens § 79 indeholder en saadan almindelig Regel, der giver Adgang til i Tilfælde af denne Art at standse paagældende i sin Virksomhed, men Reglen gælder kun for offentlige Tjenester og Hverv samt visse Stillinger og Hverv, hvortil der kræves særlige Kvalifikationer. Bestemmelsen kan saaledes f. Eks. ikke finde Anvendelse paa en Næringsdrivende, som i sin for Mennesker farlige Virksomhed paa strafbar Maade forsummer at træffe nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger, eller som under Fremstilling eller Forhandling af Næringsmidler overtræder de herfor gældende sundhedsmæssige Bestemmelser. Denne Begrænsning i Bestemmelsens Omraade bør efter Udvalgets Formening bortfalde, og man foreslaar derfor Bestemmelsen udvidet, saaledes at den omfatter ethvert „Kald eller Erhverv“.

I det følgende Afsnit skal undersøges, hvorvidt Lovgivningen fremdeles bør stille Betingelser i Henseende til Vandel for de vigtigste af de Rettigheder, der nu gaar tabt ved Frakendelsen af de borgerlige Rettigheder, og hvilke disse Betingelser da bør være. Iøvrigt henvises til de Bemærkninger, der ledsager de enkelte Lovudkast.

Det skal dog allerede her bemærkes, at Udvalget ikke har ment at kunne undgaa i en Del Tilfælde at foreslaa, at den nu for en vis Rettighedsnydelse fastsatte Betingelse: at paagældende er i Besiddelse af de borgerlige Rettigheder — afløses af en ikke skarpt afgrænset Betingelse, saasom at paagældende skal være uberygtet, have ført en hæderlig Vandel eller ikke maa være straffet for en Handling, der nu gør ham uværdig til et vist Hverv, samtidig med at Afgørelsen af, om Betingelsen er opfyldt, henlægges til en Forvaltningsmyndighed. Saadanne ikke fast afgrænsede Vandelsbetingelser findes i Forvejen jævnlig i Lovgivningen, uden at det vides at have givet Anledning til praktiske Vanskeligheder, og Udvalget mener heller ikke, at saadanne i nævneværdigt Omfang vil kunne opstaa af de ommeldte af Udvalget foreslaede Formuleringer. Disse vedrører i det væsentlige dels Tilfælde, hvor Betingelsen alene har Hensyn til en Adgang til at komme i Betragtning ved Besættelsen af et Hverv, dels Tilfælde, hvor Afgørelsen er henlagt til en Centralmyndighed, som vil være i Stand til at følge en fast Linie, dels Tilfælde, hvor det kun yderst sjældent vil komme til at foreligge til Afgørelse, om en straffet Person opfylder Betingelsen. Kun i de Tilfælde, der omfattes af Ændringsforslaget til Sønæringslovens §§ 8, 9, 12, 13 og 14 (nedenfor Sp. 4123—26), vil Vanskeligheder kunne opstaa, fordi Afgørelsen skal træffes af stedlige Myndigheder, men da disses Afgørelse staar under Rekurs til Handelsministeriet, nærer Udvalget dog ingen Betænkelighed herved.

IV.

Fortabelse af bestemte Rettigheder.

A.

Offentlige Tjenester og Hverv, hvilende paa Udnævnelse.

Indtil Straffeloven af 1930 traadte i Kraft, fandtes der ikke almindelige Lovbestemmelser, der udelukkede en for en vanærende Handling straffet Person fra at opnaa eller forblive i offentlige Tjenester og Hverv, bortset fra Bestemmelserne om Valgbarhed